

La necessitat de recuperar la formació humanística ha portat a professors de diferents disciplines, sota l'empareda de l'Institut d'Estudis Catalans i de la Facultat de Teologia de Catalunya, a elaborar el manifest «Unes humanitats amb futur», que es va presentar públicament el 16 de gener de 2014 a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans, a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, sota la presidència de la consellera d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, Irene Rigau, i amb la presència del secretari d'Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya, Antoni Castellà.

L'objectiu del manifest, al qual s'han adherit més de quatre-centes persones i diferents institucions culturals i acadèmiques, és recuperar el paper de les humanitats en la construcció cultural del país i promoure'n l'aplicació en el camp de l'ensenyament, des de la primària fins a la universitat.

Com a ciutadà responsable, comparteixo la lletra i l'esperit del manifest, perquè sóc plenament conscient que la situació actual, al carrer, a les aules, en l'àmbit ciutadà, és greument deficitària en els valors ètics i humans que s'hi reclamen. Però, també, com a científic d'una de les ciències anomenades «dures», i alhora naturalista i lletraferit, estic convençut que la història de la ciència és indèstriable de la història del pensament, de l'art i de la història *tout court*, i el mateix es pot dir de la filosofia de la ciència. És a dir, que les ciències formen part de la cultura en igualtat de condicions amb les lletres i les humanitats.

Potser ja és hora de recordar que el mateix C. P. Snow va renegar de la seva proposta primerenca de les «dues cultures» i de reconèixer que només n'hi ha una, que comprèn tot allò que és humà. I que la paraula ciència prové del llatí *scientia*, i aquest terme, del verb *scire*, 'saber', 'comprendre'. I què hi ha més característicament humà que la curiositat, que és el desig de saber? Tot referint-se a la necessitat que les ciències (i les humanitats) siguin més presents als currículums acadèmics, recentment Xavier Duran¹ escrivia: «Exercitar la memòria, estimular la capacitat crítica, ensenyar a discernir entre causalitat i casualitat o mostrar estratègies de resolució de problemes no són pas qualitats menors en la societat actual. Pensar que només les ciències o només les humanitats són imprescindibles per assolir-les és un empobriment que ens allunya d'un objectiu global». Comparteixo també aquestes reflexions.

D'altra banda, la denúncia de la precarietat del discurs ètic en general és especialment aplicable a l'àmbit de la ciència i de la tecnologia, i en un món que cada cop és més dependent d'aquestes, que l'han transformat de manera total en els darrers dos segles, entenc que seria suïcida no tenir present aquesta precarietat.

1. Xavier DURAN, «Ser o no ser... culte», *Ara* (10 maig 2014).

L'acte de presentació al públic del manifest comptà amb la presència dels signants: Salvador Giner i Armand Puig i Tàrrrech, promotors, i Rafael Argullol, Agustí Borrell, Victòria Camps, Lluís Font, David Jou, Jordi Llovet, Xavier Morlans, Perico Pastor, Ramon Pla, Francesc Torralba i Mariàngela Vilallonga.

Set de les més de quatre-centes persones que es van adherir al manifest hi feren intervencions breus. Foren Jaume Casals, Carles Duarte i Montserrat, Carme Arenas, Joan Viñas Salas, Benet Casablanca, Lluís Pasqual i Damià Pons.

Les seves intervencions, juntament amb les de la consellera d'Ensenyament, Irene Rigau, i el secretari d'Universitats i Recerca, Antoni Castellà, i la dels dos promotors, han estat recollides en aquest opuscle, que l'Institut té el plaer d'editar.

Agraïm a Perico Pastor, també signant del document, que hagi il·lustrat la coberta d'aquest llibre.